

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool - Sportomundo te 2030 Antwerpen

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	6437
	Instelling	Gemeentelijke Basisschool - Sportomundo
directeur		Marina BEERNAERT
adres		Columbiastraat 4 - 2030 ANTWERPEN 3
telefoon		03-541.32.05
fax		03-541.47.15
e-mail		basis.columbiastraat@so.antwerpen.be
	Bestuur van de instelling	128728 - AGB Stedelijk Onderwijs Antwerpen te ANTWERPEN 1
adres		Lange Gasthuisstraat 15 - 2000 ANTWERPEN 1
	Scholengemeenschap	119735 - SG Noord 2 Stedelijk basisonderwijs Antwerpen - te ANTWERPEN
adres		Lamorniërestraat 227 - 2000 ANTWERPEN 1
	CLB	114215 - Stedelijk CLB Antwerpen te ANTWERPEN 1
adres		Lange Gasthuisstraat 24 - 2000 ANTWERPEN 1
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	31/01/2012, 01/02/2012, 02/02/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	02/02/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	17/02/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Willy De Herdt
	Teamleden	Lydia Loquet Ingrid Van Peel
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	7
3.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding	8
3.3 Lager onderwijs: Frans	9
3.4 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding	10
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	11
4.1 Professionalisering	11
4.2 Curriculum	12
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	13
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	14
6.1 Wat doet de school goed?	14
6.2 Wat kan de school verbeteren?	14
6.3 Wat moet de school verbeteren?	15
7. ADVIES	15
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De basisschool 'Sportomundo' bestaat uit twee vestigingsplaatsen die sterk van elkaar verschillen. De socio-economische achtergrond van de leerlingen die er school lopen, verschilt sterk per vestigingsplaats. De thuistaal bij de meeste leerlingen in de administratieve vestigingsplaats in de Columbiestraat is niet het Nederlands. In de vestigingsplaats 'Het Groene Eilandje' spreken de meeste kinderen vlot Nederlands. In beide vestigingsplaatsen zijn er anderstalige nieuwkomers ingeschreven. 'Sportomundo' is het vaandel van de vestigingsplaats Columbiestraat die zich profileert als een autonome school met een eigen visie en karakter. In het kader van de capaciteitsproblemen in Antwerpen is een nieuwe vestiging 'Het Groene Eilandje', met een volledige kleuterafdeling en de eerste en tweede klas van de lagere afdeling, opgericht die tijdelijk gehecht is aan 'Sportomundo'. De plannen voor nieuwbouw op een nieuwe campus zijn reeds uitgetekend. Een autonoom bestaan voor volgend schooljaar staat in het vooruitzicht. Daardoor is de tijdelijke samenvoeging van de beide vestigingsplaatsen niet gericht op integratie. Om de eigenheid te bevestigen en diverse beleidstaken uit te voeren is er voor dit schooljaar een coördinator met specifieke opdrachten voor 'Het Groene Eilandje' toegevoegd aan het schoolteam. Daardoor kan de directeur zich meer specifiek richten op 'Sportomundo' die in een wijk met hoogbouw ligt. De instroomkenmerken van de kinderen uit deze buurt met weinig bewegingskansen maken dat de leerlingen specifieke onderwijs- en opvoedingsbehoeften hebben. 'Sportomundo' tracht hieraan te beantwoorden en ze doet dit met verve.

Het team onderschrijft het pedagogisch project van het 'Stedelijk Onderwijs Antwerpen' en ontwikkelde een schooleigen visie met de optie zich te ontwikkelen als 'sportbasisschool'. De vestiging beschikt over de nodige infrastructuur, speelplaatsen en over grote groene grasvelden voor het organiseren van allerlei sportactiviteiten. Naast de organisatie van specifieke lessen lichamelijke opvoeding en zwemmen, biedt 'Sportomundo' een brede waaier aan bewegingsactiviteiten.

De sfeer in 'Sportomundo' balanceert tussen structuur geven en een attente, respectvolle, bijna huiselijke omgang met de kinderen. De gangen en de klaslokalen zijn aangenaam ingericht. Alle leraren anticiperen in hun eigen onderwijsstijl in het omgaan met de verschillen tussen leerlingen. De school betreft de ouders en de kinderen zoveel mogelijk bij de schoolwerking.

Voor het leergebied lichamelijke opvoeding toont de school aan dat ze de inspannings- en resultaatsverplichting nakomt en dat ze de leerplandoelen in grote mate realiseert. De ontwikkelingsdoelen en de eindtermen worden nagestreefd en bereikt. Dit geldt zowel voor de kleuter- als voor de lagere afdeling. Ook in 'Het Groene Eilandje' beantwoorden de lessen lichamelijke opvoeding in voldoende mate aan de verwachtingen. Het risico bestaat dat hier door moeilijkheden met de infrastructuur op langere termijn in het lager onderwijs niet alle eindtermen voor lichamelijke opvoeding aan bod zullen komen.

De leerlingenpopulatie in 'Sportomundo' vertoont een grote diversiteit in culturen en nationaliteiten. De kleuterafdeling voldoet aan haar maatschappelijke opdracht om de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands na te streven. Men tracht rekening te houden met de beginsituatie. Vanaf dit schooljaar werken de kleuterleraren met een digitale planning waarbij men systematisch de leerplandoelen van het eigen net kan inroosteren en bewaken. Daardoor wordt het aanbod in de klaspraktijk gelinkt aan en ook gestuurd door het leerplan. Om aan te tonen dat men bij de kleuters de verwachtingen ook realiseert, gebruiken de leraren een kindvolgsysteem en genormeerde toetsen. Het aanbod voor Nederlands is geïntegreerd in de thematische werking en de leerkrachten creëren voldoende kansen om vaardigheden en inzichten te ontwikkelen. Dit geldt ook voor 'Het Groene Eilandje' die door de verschillende beginsituatie hun aanbod en verwachtingen naar de kleuters ook aanpassen.

Voor het leergebied Frans voldoet de school aan de eisen van het leerplan en worden de eindtermen bereikt door vrijwel alle leerlingen. Kinderen die uit een Franssprekend thuismilieu komen, krijgen een actieve rol in het onderwijsproces.

De school kan een beroep doen op een doorgaans erg gemotiveerd lerarenteam. De nieuwe leraren in 'Het Groene Eilandje' voelen zich erg betrokken bij de nieuwe vestiging. Ze zien onder eigen handen een nieuwe school ontstaan. In 'Sportomundo' kunnen de vele leraren die zich bekwaamd hebben in lichamelijke opvoeding voluit gaan. De aanvangsbegeleiding is een zaak van directie én teamleden. Het beleid ter zake wordt samen uitgestippeld. Dit geldt trouwens ook voor tal van andere beleidsdomeinen in de school. De leraren krijgen de kans om hun inbreng te hebben en ze grijpen deze kansen. Dit geeft hoop voor de toekomst waar de beide vestigingsplaatsen zich ten volle kunnen profileren en verder werken aan kwaliteitsonderwijs voor de kinderen. De inspectie besluit de doorlichting met een gunstig advies en vertrouwt op de verdere inzet en verantwoordelijkheidszin van het team

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs
Nederlands
lichamelijke opvoeding
Lager onderwijs
Frans
lichamelijke opvoeding

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Professionalisering
Aanvangsbegeleiding
Onderwijs
Curriculum
Onderwijsaanbod

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS- VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- De achtergrondkenmerken van de kleuters die instromen in de beide vestigingsplaatsen verschillen sterk. In de administratieve vestigingsplaats 'Sportomundo' is de thuistaal volgens gegevens van de school voor ruim 90 % van de leerlingen niet het Nederlands. In de vestigingsplaats 'Het Groene Eilandje' daarentegen lopen er slechts 10 % anderstaligen school. Deze grote verschillen in beginsituatie maken dat het inhoudelijk aanbod voor dit leergebied ook sterke verschillen vertoont. Daarbij komt dat 'Het Groene Eilandje' volgens een beslissing van het schoolbestuur slechts tijdelijk gehecht is aan de administratieve vestigingsplaats met de bedoeling om in de nabije toekomst autonoom te werken waardoor de kleuteronderwijzeressen hun werking vooral per vestigingsplaats op elkaar afstemmen. De verwachtingen naar de kleuters toe zijn afhankelijk van hun beginniveau. Dit is onder andere te merken aan de lijsten voor streefwoordenschat waarbij de school voor de kinderen per leeftijd een aantal begrippen als minimumdoelstelling bepaald heeft. In gesprekken geven de leraren van 'Het Groene Eilandje' aan dat het aanbod én de verwachtingen hier ruimer opgevat kunnen worden. Door de wijze waarop de beide afdelingen het leergebied Nederlands plannen en hierdoor de ontwikkelingsdoelen nastreven wordt er wel overal een kwaliteitsvol aanbod voorzien. Daarbij komt dat de school het taalniveau van de oudste kleuters vanaf dit schooljaar nauwkeuriger in kaart brengt en zo een verfijnd zicht krijgt op de noden van de kinderen. Op basis van de analyse van een gestandaardiseerde test zijn er conclusies getrokken en remediërvorstellen op groepsniveau voorgesteld. Hier neemt vooral de zorgcoördinator het voortouw.
- Voor de planning van de activiteiten baseren de leraren zich op afspraken die de gelijkgerichte werking bevorderen. Deze afspraken zijn voor beide vestigingsplaatsen gelijk en ze worden ook grotendeels zo toegepast. Voor elke groep is er een weekplanning. In de thematische werking komt er meestal wekelijks een nieuw thema aan bod. In de weekplanning voorziet men voor alle leergebieden diverse activiteiten. De leraren gaan na welke leerplandoelen aan bod gekomen zijn via een koepeligen digitaal instrument dat dienstig is voor de planning. Zo hebben de leraren een overzicht van de doelen die geregeld in de focus staan. Voor Nederlands geldt dat er minimaal één doelstelling in de kijker moet staan. Bij de uitwerking van de thema's voorzien de leraren ook de te verwerven productieve en receptieve woordenschat waardoor de doelgerichtheid van de activiteiten verhoogt. De doelen, de nagestreefde woordenschat en de wijze waarop de klaswerking is verlopen, worden wekelijks door de leraren geëvalueerd. Hierop wordt de volgende weekplanning gebaseerd.
- Er is aandacht voor individualisatie in de planning van de leerkrachten. Ook bij een aantal werkvormen zoals contractwerk gebruiken de kleuteronderwijzers de mogelijkheden om te individualiseren. Er zijn afspraken gemaakt over de opbouw in het hoeken- en contractwerk.
- Om de taalontwikkeling van de kleuters in kaart te brengen beschikken de leraren over eigen observaties en het kindvolgsysteem. In dit kindvolgsysteem komen diverse aspecten van taalverwerving aan bod. Het systeem is echter niet gelinkt aan de leerplandoelen die de kleuteronderwijzers gebruiken als basis voor hun planning. Ook via de genormeerde toetsen wordt de taalontwikkeling nagegaan. Door deze

verschillende initiatieven baseren de leraren zich op verschillende en diverse referentiekaders voor het aanbod voor Nederlands.

- In het GOK-plan voor dit schooljaar worden doelen geformuleerd op school-, leerkracht- en kindniveau. Professionalisering staat in het teken van taalverwerving, de leerkrachten maken materialen aan en bouwen de hoekenwerking verder uit in functie van deelaspecten.
- In beide afdelingen zijn er verschillende anderstalige nieuwkomers. De werking voor deze kinderen is een vertrouwd gegeven voor de vestiging 'Sportomundo' en gebaseerd op een duidelijke en kwaliteitsvolle planning. Hiervoor kan de vestigingsplaats 'Het Groene Eilandje' zich inspireren op de werking in de andere vestigingsplaats.

3.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

Motivering

- Outputgegevens wijzen erop dat de ontwikkelings- en leerplandoelen voor lichamelijke opvoeding in het kleuteronderwijs in voldoende mate worden aangeboden en nagestreefd. De planning van de bewegingsactiviteiten is gebaseerd op de ordeningsstructuur van het leerplan. De school toont aan dat ze bewegingsactiviteiten organiseert om het uitbreidingsdoel 'watergewenning' na te streven. De school komt de inspanningsverplichting bij de realisatie van dit leergebied na.
- 'Sportomundo' profileert zich als een 'sportbasisschool' die werkt aan een 'gezonde geest in een gezond lichaam'. De school heeft hierover een uitgeschreven visie op lichamelijke opvoeding. Rekening houdend met haar doelgroep en overeenstemmend met de schoolvisie biedt de school een geïntegreerde bewegingsopvoeding aan. De leermeester lichamelijke opvoeding en de groepsleraren zijn samen verantwoordelijk voor de werking. De ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelen zijn richtinggevend voor het aanbod.
- In de voorgelegde jaarplanning van de leermeester lichamelijke opvoeding is het onderwijsaanbod duidelijk gericht op het gevarieerd nastreven van ontwikkelings- en leerplandoelen. De graduele opbouw en het evenwicht in het onderwijsleeraanbod is gestructureerd volgens de doelenclassificatie van het leerplan. Per maand en per week worden de te ontwikkelen motorische competenties rekening houdend met de leerlingengroepen opgebouwd. Elke semester evalueert de leermeester het aanbod. In een weekplanning staan de dominante en de concrete doelen, het gerichte taalaanbod, de differentiatie en de linken naar andere leerdomeinen per leeftijdsgroep vermeld.
- De leermeesters lichamelijke opvoeding hanteren leerpakketten en andere bronnen om de activiteiten inhoudelijk te plannen. De leermeesters beschikken over een gamma themabundels die aansluiten bij de themawerking van de leeftijdsgroepen en ze werken zo bewust mee aan de taalverwerving van alle kleuters.
- Tijdens de bijgewoonde les werden de principes uit het leerplan en de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen in de praktijk gebracht. Er gaat veel aandacht naar de aspecten 'fit, gezond en veilig bewegen', 'kennis en inzicht binnen bewegen' en 'sociaal functioneren binnen bewegingssituaties'. De leermeesters spelen bewust in op de fantasie en de belevingswereld van de kleuters. De natuurlijke bewegingsdrang is het uitgangspunt. Door het aanbod aan verschillende bewegingssituaties en ondersteunend spelmateriaal ontdekken kleuters hun fysieke mogelijkheden.
- De groepsleerkrachten in 'Sportomundo' zorgen op hun beurt voor geïntegreerde bewegingsactiviteiten. Zij bouwen activiteiten op rond dominant gestelde ontwikkelingsdoelen uit het gehanteerde referentiekader. In de weekplanning is één les tijd extra bewegen in de sportzaal ingeroosterd. De leraren hebben een planning op korte en op middellange termijn. Een werkgroep lichamelijke opvoeding kleuteronderwijs coördineert een aantal activiteiten.

- De uitgebreide sportinfrastructuur en de materiële uitrusting van de sportzalen, maar ook de speelplaatsen bieden in de vestigingsplaats 'Sportomundo' een waaier van bewegingskansen.
- Per leeftijdsgroep ontvangen de ouders geregeld 'brieven' met informatie over het actuele aanbod en indien relevant ook over de doelen van de bewegingsopvoeding.
- De leraren bewaken het aanbod lichamelijke opvoeding in relatie tot het leerplan aan de hand van diverse observatielijsten. Er zijn observatie- en evaluatiegegevens beschikbaar. Voor de opvolging van de ontwikkeling voor de motorische competenties hanteert de school een digitaal kindvolgsysteem. Indien nodig vult de leraar een aanvullende observatielijst in om kleuters met extra noden nog beter te kunnen begeleiden.
- Elke week organiseert de school voor haar oudste kleuters bewegingsactiviteiten om het uitbreidingsdoel watergewenning na te streven. De verantwoordelijke groepsleraren staan in voor de organisatie en de begeleiding van deze activiteit in een aangepast zwembad. 'Sportomundo' krijgt daarbij ondersteuning van een zwemmeester. De watergewenning gebeurt in niveaugroepen die aansluiten bij het beheersingsniveau van de kleuters. De groepsleerkrachten ondersteunen dit onderwijs aan de hand van lesschema's met concrete doelen gebaseerd op de leerplandoelen. De leraren stellen dat bijna alle kleuters aan deze activiteiten meedoen.
- Regelmatig reflecteren de leraren lichamelijke opvoeding van alle scholengemeenschappen van het Stedelijk Basisonderwijs over hun onderwijskundig handelen en bespreken ze de uitwerking van schooloverstijgende initiatieven. De leermeester en de leraren getuigen hierover een degelijke ondersteuning te ervaren. De didactische materialen van de koepel om strategieën voor het zwemonderwijs uit te werken en voor de praktische uitwerking van het leerplan ervaren de leraren als een fundament voor hun werking.

3.3 Lager onderwijs: Frans

Voldoet

Motivering

- De school brengt in toenemende mate de leerresultaten van de leerlingen in kaart. Dit geldt ook voor Frans. Het overzicht van de eindtoetsen van het vorige schooljaar geeft aan dat de resultaten voor dit leergebied gemiddeld behoorlijk waren. De individuele resultaten lopen wel sterk uit elkaar. Deze grote spreiding is onder meer een gevolg van de heterogene instroomkenmerken. Specifiek voor de school is een Franstalig thuismilieu bij een aantal leerlingen, waardoor sommigen van jongsaf vertrouwd zijn met vooral mondelinge vaardigheden van Frans. De beginsituatie van de kinderen verschilt in sterke mate. Kinderen die vertrouwd zijn met het Frans krijgen de kans om in de klas als voorbeeld te functioneren bij het lezen of spreekoefeningen. Ze krijgen in de inoefenfase soms een tutorrol toebedeeld.
- De leraren gebruiken de toetsen van de methode en rapporteren hierover. Hierbij komen alle domeinen aan bod. In de rapportering wordt beschreven welke leerinhouden de leerlingen achter de rug hebben. Het is echter niet steeds duidelijk op welk niveau de leerlingen functioneren. In één groep worden de resultaten van de toetsen niet gekaderd of vergeleken met een gewenst minimum. In de andere leergroep gebeurt dit wel.
- Wekelijks worden twee en half lestijden voorzien in het lesrooster lestijden voorzien in het lesrooster. Dit volstaat nauwelijks om de leerinhouden van het onderwijsleerpakket af te werken. Daardoor worden leerinhouden van de vijfde klas naar de zesde klas overgeheveld.
- Voor het aanbod van Frans baseren de leerkrachten zich op een recent ingevoerde actuele onderwijsleermethode. De bijgewoonde activiteiten wijzen op het realiseren

van de verwachtingen van het leerplan. De leerlingen worden uitgedaagd om actief Frans te gebruiken – er was veel afwisseling tussen het oefenen van mondelinge en schriftelijke vaardigheden. De lessen worden grondig voorbereid door de leerkrachten – samen met een efficiënt klasmanagement wordt er doelgericht en efficiënt gewerkt. De leerlingen vertonen een grote betrokkenheid bij de activiteiten.

- De leerkrachten volgden nascholing om kennis te nemen met de nieuwe eindtermen en het nieuwe leerplan voor Frans. De leerkrachten kunnen zich nog verder bekwamen in hun mondelinge beheersing van het Frans. Het mondeling gebruik van het Frans van de leerkrachten is niet altijd correct waardoor hun voorbeeldrol nog aan kwaliteit kan winnen.

3.4 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

Motivering

- 'Sportomundo' profileert zich als een 'sportbasisschool' die werkt aan een 'gezonde geest in een gezond lichaam' met een uitgeschreven visie op lichamelijke opvoeding. De eindtermen en de leerplandoelen zijn richtinggevend voor het aanbod. Rekening houdend met haar doelgroep en overeenstemmend met haar visie wil deze school een rijk en uitdagend bewegingsmilieu creëren. Alle leraren zijn betrokken en alle kansen hiervoor worden benut. Vanuit het gezondheidsbeleid van de school gaan er sterke impulsen uit om initiatieven te ontwikkelen die bijdragen tot een gezonde en fitte levensstijl.
- De planningsdocumenten en vorderingsrapporten tonen aan dat de eindtermen en de meeste leerplandoelen aangeboden worden. Ze wijzen eveneens op een goed rendement. De school neemt jaarlijks deel aan een externe toets voor het leergebied lichamelijke opvoeding en kan hiervoor goede resultaten voorleggen. De organisatie van sportactiviteiten worden weergegeven in een portfolio. Zo heeft de school een eigen basketbalploeg. Volgens de leraren behalen bijna alle leerlingen aan het einde van de lagere school de eindterm voor zwemmen.
- De eindtermen en de leerplandoelen zijn richtinggevend voor het aanbod. De uitgewerkte jaarplanning van de leermeesters lichamelijke opvoeding weerspiegelen de aandacht voor het evenwichtig nastreven van de verschillende bewegingsvaardigheden. In de jaarplanning zijn de leerplandoelen per leerjaar geconcretiseerd in kernactiviteiten. Per maand worden de te ontwikkelen motorische competenties rekening houdend met de leerlingengroepen opgebouwd. In 'Sportomundo' evalueert de leermeester elk semester het aanbod. In een weekplanning staan de dominante en de concrete doelen, het gerichte taalaanbod, de differentiatie en de linken naar andere leerdomeinen per leeftijdsgroep vermeld.
- Tijdens de bijgewoonde lessen werden de principes uit het leerplan en de uitgangspunten van de eindtermen in de praktijk gebracht. De leerlingen leggen een grote betrokkenheid en activiteit aan de dag met respect en begrip voor de mogelijkheden van zichzelf en de anderen. In de uitvoering van oefeningen zijn er individualiseringsmogelijkheden voorzien.
- In 'Sportomundo' organiseert de leermeester tijdens de middagpauze 'middagsport'. Onder zijn impuls zijn speelders samengesteld.
- Er zijn observatie- en evaluatiegegevens beschikbaar. De leermeesters lichamelijke opvoeding volgen de motorische ontwikkeling van de leerling op aan de hand van opbouwende criteria en gerichte observaties. De essentie van complexere doelen die ressorteren onder motorische competentie, gezonde levensstijl en het sociaal functioneren worden met deze evaluatie meegenomen. Indien nodig vult de leraar een aanvullende observatielijst in om leerlingen met extra noden nog beter te kunnen begeleiden. Observaties bij het bewegen in ruimte en tijd, het lichaamsschema,

lateralisatie en bewegingsexpressie ontbreken evenwel. De school overweegt het hanteren van een ander volgsysteem dat meer aansluit bij de vooropgestelde doelen en om beter de conditionele vaardigheden van kinderen over de schoolloopbaan heen in kaart te brengen.

- De school wil voldoen aan haar maatschappelijke opdracht voor het bereiken van de eindterm zwemmen door alle kinderen. Alle leraren zijn verantwoordelijk voor de organisatie en opvolging van de zwemactiviteiten. Het zwemmen gebeurt in klasoverschrijdende niveaugroepen. De groepsleerkrachten geven mee onderricht aan de hand van een faseplan met concrete doelen. De school kan een oplijsting van het aantal zwemmers per niveau voorleggen.
- De leraren stellen dat alle leerlingen mee gaan zwemmen. Via de gesprekken in de moedergroepen worden cultureel bepaalde vooroordelen besproken.
- Tijdens een bijgewoonde zwemactiviteit vallen de gedifferentieerde aanpak, het materialengebruik, de discipline, de stimulerende begeleidingsstijl en de aandacht voor een positieve bewegingsgezindheid op. De ouders krijgen in het rapport informatie over de evolutie van de bewegingsvaardigheden en van het zwemondericht gebaseerd op observatiegegevens.
- De accommodatie in 'Sportomundo' en haar omgeving voldoet. De school beschikt over twee grote sportzalen en over grote groene grasvelden onderaan de woonblokken voor het organiseren van allerlei sportactiviteiten. Voor de oudste leefgroepen maakt de school gebruik van de sporthal in de onmiddellijke nabijheid van de school. De materiële uitrusting van de speelplaatsen en het materiaal dat zowel groot- als fijnmotorisch bewegen stimuleert, ondersteunen de realisatie van de leerplandoelen.
- Door enkele tekorten in de infrastructuur en de materiële uitrusting in 'Het Groene Eilandje' bestaat het risico dat de leerlingen in de nieuwe vestigingsplaats op termijn een aantal eindtermen en leerplandoelen niet zullen bereiken. Door de beperkte binnenruimte kunnen niet alle doelen gepland worden.
- Vele leraren in het team van de vestigingsplaats Columbiestraat hebben een extra opleiding lichamelijke opvoeding gevolgd of geven zwemles in zwemclubs. Meerdere groepsleraren hebben het diploma leermeester lichamelijke opvoeding.
- Regelmatig reflecteren de leraren lichamelijke opvoeding van het Stedelijk Onderwijs Antwerpen over hun onderwijs en bespreken ze de uitwerking van schooloverstijgende initiatieven. Er worden materialen uitgewisseld. Dit wordt als bijzonder ondersteunend ervaren.
- Het schoolteam realiseert samen een 'sportactieve basisschool'. Geregeld krijgen de leerlingen kansen om deel te nemen aan diverse schooloverstijgende sportactiviteiten. Vanuit de school worden verschillende activiteiten zoals het opzetten van 'buurtsport Luchtbal' ondersteund.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Aanvangsbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Motivering

- De school heeft op vrij korte tijd stappen gezet naar de uitbouw van een goed uitgebouwde aanvangsbegeleiding die gedragen wordt door de schoolleiding en de leerkrachten. Er is vooreerst de noodzaak om te voorzien in een efficiënte opvang van de talrijke nieuwe leerkrachten. Daarbij wil men de verworvenheden en de knowhow van de vroegere praktijk integreren in een school- en ook vestigingspecifieke werking. Hierdoor groeide een visie die uitgewerkt werd samen met het leerkrachtenteam en waarin de verantwoordelijkheden voor de opvang van nieuwe collega's goed uitgeklaard zijn.
- In de uitbouw van de aanvangsbegeleiding werken de directeur en de coördinator van de vestigingsplaats nauw samen. De coördinator heeft in de voorbije jaren ervaring opgebouwd in de mentorenwerking. De directeur en de coördinator stellen zich op als een lerend deelteam ten overstaan van de collega's en geven de stapsgewijze uitbouw in try-out ter bespreking aan de collega's. Ook de nieuwelingen krijgen hun inbreng.
- De beide vestigingsplaatsen hanteren dezelfde principes in de aanvangsbegeleiding maar passen ze op een eigen specifieke wijze toe. De eerste contacten met nieuwe leerkrachten gebeuren via de directeur die hen zo vlug mogelijk wegwijs maakt in de school. De nieuwelingen krijgen ook een schriftelijk bundel met afspraken. Na een verkenning van de gebouwen volgt een kennismaking met het team. In de vestiging 'Sportomundo' krijgen de nieuwe leerkrachten een meter toegewezen.
- In de vestiging 'Het Groene Eilandje' is de aanvangsbegeleiding een speerpunt in de werking: vorig jaar waren immers alle leerkrachten nieuw. Vorig schooljaar werden de nieuwe collega's vooraf door het schoolbestuur geselecteerd werden in functie van de uitbouw van een nieuwe school. De teambuilding was en is een grote uitdaging. De komst van de coördinator dit schooljaar leidt er toe dat er meer structuur in de afdelingswerking komt en dat de leraren zich meer kunnen toespitsen op de klaswerking. Het samen school maken en het individueel groeien in de klastaak gaan nu hand in hand. Door onder andere tijdsgebrek en de combinatie van de talrijke verschillende verantwoordelijkheden voor de coördinator heeft de aanvangsbegeleiding er nog groeikansen.
- Om de nieuwe leerkrachten te begeleiden plannen de directeur en de coördinator klasbezoeken. Deze bezoeken worden vooraf aangekondigd en zijn niet evaluatief bedoeld.
- De leerkrachten krijgen mondeling maar ook schriftelijk feedback aan de hand van een kijkwijzer die elementen uit de functiebeschrijving bevat. Indien nodig wordt bij leerkrachten die niet voldoen een begeleidingstraject opgestart. Hierbij hoort ook een feitenverslag.

4.2 Curriculum

4.2.1 Onderwijsaanbod

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- Het onderwijsaanbod en de vernieuwingen worden gaandeweg gestuurd door een schoolbeleid dat op participatieve basis wordt uitgewerkt. Zo is er de werkgroep beleid waarin naast de directeur ook leerkrachten uit beide afdelingen van 'Sportomundo' zetelen. Die werkgroep wil de cijfergegevens waarover men beschikt analyseren, interpreteren en omzetten in doelstellingen. Als basis neemt men het pedagogisch

project van het schoolbestuur en de verwachtingen uit de analyse van de bevraging over de schoolwerking waarin de teamleden hun zeg konden doen. De resultaten van deze bevraging werden besproken op een personeelsvergadering. Nadien werden hieruit prioriteiten geformuleerd.

- Door een eerdere herstructurering waarbij de vestigingsplaats 'Sportomundo' zich als zelfstandige school kon profileren, kan de directeur kan deze evoluties meer en beter ondersteunen.
- De analyse van outputgevens gebeurt vanaf dit schooljaar samen met diverse teamleden en wordt gevolgd door het formuleren en opvolgen van acties ter verbetering van de onderwijskwaliteit. De resultaten waarover men beschikt over de koepelgebonden eindproeven en over de resultaten van een jaarlijkse proef die georganiseerd wordt door een intercommunale geven aanleiding tot bijstellingen in het onderwijsaanbod.
- De resultaten van tevredenheidsonderzoeken zijn beschikbaar maar nog niet volledig omgezet in een schoolbeleidsplan.
- Het zorgbeleid wordt uitgebouwd samen met de zorgcoördinator die vanaf dit schooljaar nieuw is in de school. Ze richt zich op het verder structureel uitbouwen van een actuele visie op zorg waarbij de klastitularis de eerste verantwoordelijkheid draagt. Verder is er veel aandacht voor overleg met kansen tot leerlingenbespreking, observaties en eventueel huisbezoeken afleggen.
- Specifiek voor de vestigingsplaats 'Het Groene Eilandje' is de werking voor muzische vorming. Wekelijks krijgen de leerlingen van de eerste en tweede klas de kans om met zeer diverse muzische activiteiten kennis te maken onder leiding van een kunstenaar in een nabijgelegen locatie. Dit project moet nog verder geëvalueerd worden.
- In 'Het Groene Eilandje' werken ook een aantal jongeren die stage lopen in het kader van hun opleiding in het deeltijds onderwijs. Ze werken vooral leerlingondersteunend onder de hoede van de klastitularissen.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De leerkrachten waarderen de ondersteuning en de inzet van de directeur. De klaswerking wordt intensief opgevolgd en de leerkrachten krijgen zowel op de planning als op de uitvoering constructieve feedback.
- Schoolafspraken rond diverse aspecten van het schoolleven zorgen voor gerichte druk waardoor de doelgerichtheid toeneemt.
- Door de aanstelling van een coördinator in de vestigingsplaats 'Het Groene Eilandje' krijgen de leerkrachten die er voorheen veel organisatorische en beleidsmatige taken opnamen, nu meer tijd om zich te richten op hun kerntaak.
- 'Sportomundo' heeft een uitgeschreven pedagogische visie. Ze profileert zich als een multiculturele sportbasisschool die de zelfstandigheid en een gezonde en veilige levensstijl van de kinderen beoogt.
- De leerkrachten hebben veel inbreng in de schoolwerking door de werkgroepen. Er is voldoende overleg en beslissingen worden in consensus genomen.
- De school werkt in toenemende mate aan de uitbouw van een outputbeleid.
- De school ontwikkelde nog geen schooleigen visie op talenbeleid. Talrijke acties binnen het thema taalvaardigheid en diverse drempelverlagende activiteiten om de ouderparticipatie en –betrokkenheid te vergroten, sturen in zeer sterke mate het gelijke onderwijskansenbeleid aan.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- In de beide vestigingsplaatsen staat de huidige onderwijsaanpak voldoende garant voor het nastreven van de ontwikkelingsdoelen en het bereiken van de eindtermen voor lichamelijke opvoeding.
- In de administratieve vestigingsplaats 'Sportomundo' voldoet de klaswerking voor Frans. De eindtermen worden door zoveel mogelijk leerlingen bereikt.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het onderwijsaanbod voor de anderstalige nieuwkomers in 'Sportomundo' is gebaseerd op een kwaliteitsvolle planning en onderwijspraktijk.
- De school heeft voldoende aandacht voor het welbevinden van de leerlingen en van de leerkrachten.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De school beschikt over een team van doorgaans gedreven leraren die door hun inzet een duidelijk gedragen schoolspecifieke missie waarmaken.
- De school heeft in de mate van haar mogelijkheden op pragmatische wijze een effectief leiderschap voor beide vestigingsplaats uitgewerkt.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De school kan de infrastructuur en de materiële uitrusting in de vestigingsplaats 'Het Groene Eilandje' optimaliseren zodat op termijn alle eindtermen lichamelijke opvoeding voldoende aandacht krijgen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De school kan de aanvangsbegeleiding in de vestigingsplaats 'Het Groene Eilandje' verder optimaliseren door hier tijd te voorzien door een verantwoordelijke die hiervoor voldoende gemandateerd is.
- De school kan voorzien in verdere vorming voor de leraren die Frans onderwijzen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De school kan in samenspraak met het schoolbestuur de wijze waarop het leiderschap in de toekomst gestalte krijgt, verder uitklaren en duidelijk communiceren met alle participanten.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

Wat betreft de regelgeving:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Willy De Herdt

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: